

Василя Стефаніка, 2016. – Вип.12. – Том 1. – С.37-43.

2. Крпельницька С. О. Нові підходи до відбору проектів стратегічного розвитку територій для державного фінансування / Вісник Прикарпатського національного університету. Економіка. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка, 2015. – Вип. XI. – С.262 – 270.

3. Kropelnytska, S. O., Vusyatytska, M. P. (2015). Components of institutional investment supporting of cluster development of the territories: polish-ukrainian parallel, in: A new role of marketing and communication technologies in business and society: local and global aspects / Ed. By Y.S. Larina, O.O. Romanenko. USA, St. Louis, Missouri : Publishing House Science and Innovation Center, Ltd., 2015. P.490-498. DOI:

4. Стаття 24-1. Державний фонд регіонального розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://urist-ua.net/кодекси/ бюджетний_кодекс_україни /стаття_24-1/

5. Про інноваційну діяльність. Верховна Рада України; Закон від 04.07.2002 № 40-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

УДК 336.645

Круш В.В.,

асистент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні:

проблеми та напрямки їх вирішення.

Для сучасних українських підприємств забезпечення інноваційного розвитку є передумовою їх виживання в умовах динамічного зовнішнього ринкового середовища та підґрунтям забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Реалізація інновацій суб'єктами підприємництва стикається з проблемою через нестачу фінансового забезпечення інноваційної

діяльності підприємств. Проте впровадження інновацій на підприємствах може стати дієвою передумовою для їх стійкого розвитку, нарощування усіх складових інноваційного потенціалу, забезпечить комплексний інноваційний розвиток суб'єктів підприємництва у майбутньому.

Основною проблемою на шляху здійснення українськими підприємствами інноваційної діяльності є відсутність або недостатність фінансування. Джерелами фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств можуть бути власні джерела фінансування, залучені на фінансовому ринку кошти та позиковий капітал. Поряд з традиційними джерелами фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств, такими як банківський кредит та лізинг, варто розглядати можливості залучення необхідного для впровадження інновацій капіталу через такі методи фінансування як факторинг, форфейтинг, венчурне фінансування та інші. Форфейтинг – це фінансова операція, що перетворює комерційний кредит на банківський. Застосування такого методу фінансування має свої недоліки та переваги. До переваг форфейтингу можна віднести те, що цей метод є формою рефінансування дебіторської заборгованості, зменшує ризик неплатежів та прискорює оборот капіталу підприємства. Основним недоліком форфейтингу є вартість його застосування, оскільки кредитування здійснюється через посередників. Венчурне фінансування інноваційної діяльності є однією із прогресивних форм фінансування у розвинутих країнах світу. Однак на сьогодні в Україні венчурний капітал сприймається як високо ризиковий, тому в умовах нестабільної фінансової ситуації в країні кредитні установи не зацікавлені фінансувати бізнес-плани інновацій без забезпечення кредитних ресурсів заставою, враховуючи довготривалий оборот венчурного капіталу та високий рівень ризику через відсутність будь-яких гарантій успішного зростання підприємства – інноватора. В Україні для розвитку економічних відносин на основі венчурного капіталу суб'єктам підприємництва необхідна підтримка держави на законодавчому рівні та зацікавленість потенційних суб'єктів таких відносин.

У практиці економічно розвинутих країн найбільш дієвим інструментом інноваційного розвитку підприємств є пряме державне фінансування, надання позичок та пряме бюджетне фінансування пріоритетних інноваційних проектів. Проте в Україні у цьому напрямку склалася критична ситуація, оскільки внесок державного бюджету у фінансування наукових та інноваційних заходів складає менше 1 % ВВП, при мінімально необхідній нормі наукоємності 1,7% [3;117].

За даними сайту Державної служби статистики України [2] у 2015 році порівняно з 2014 роком загальна сума витрат на фінансування інноваційної діяльності збільшилась на 6117,8 млн.грн. та склала 13813,7 млн. грн. Проте, спостерігаються негативні тенденції щодо вагомості джерел фінансування інноваційної діяльності: зменшення фінансування інновацій за рахунок коштів державного бюджету більше ніж в шість разів (з 344,1 млн. грн. у 2014 році до 55,1 млн. грн. у 2015 році); має місце зменшення привабливості вкладання коштів у інноваційні проекти в Україні іноземними інвесторами (з 138,7 млн. грн. у 2014 році до 58,6 млн. грн. у 2015 році). Тому на сьогодні забезпечення інноваційного розвитку сучасних українських підприємств відбувається майже виключно за рахунок власних фінансових ресурсів. У 2015 році власні кошти суб'єктів підприємництва займали найвагомішу частину у структурі джерел фінансування інноваційної діяльності – 97,2 %; мінімізований вклад держави у фінансування інновацій до 0,4% загальної структури джерел; вкладання коштів іноземними інвесторами склали 0,42% та за рахунок інших джерел було профінансовано 1,98% від загальної суми вкладених коштів в інноваційну діяльність. Отже, актуальним на сьогодні питанням є підвищення уваги держави до фінансування інновацій підприємств. Непряма фінансова підтримка держави може реалізовуватися шляхом надання суб'єктам підприємництва, які здійснюють інноваційну діяльність, наступних фіскальних пільг: зниження ставки податку на прибуток для підприємств-інноваторів та/або зменшення фінансового результату до оподаткування на суму всіх витрат, здійснених підприємством на проведення інноваційних заходів; надання податкового кредиту. Податкове стимулювання, а саме пільги зі сплати податків, звільнення

від податків у разі здійснення інноваційної активності, стимулюватиме суб'єкти бізнесу до проведення наукових досліджень та більш широкого впровадження інновацій у свою діяльність.

Для вирішення проблеми оцінки потенційних інноваційних проектів підприємствам доцільно розробляти та використовувати методику оцінки інноваційних проектів побудовану на основі багатокритеріальності. Нині українські підприємства надають перевагу фінансуванню вже існуючих продуктів, що створює значний розрив між новою ідеєю та створенням на її основі нового продукту на ринок. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є створення фінансових об'єднань – нових форм кооперації або державно – приватного партнерства.

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. / С.М. Ілляшенко. - Суми: Університетська книга, 2010. – 334 с.
2. Державний комітет статистики України // <http://www.ukrstst.gov.ua/>
3. Овсянюк-Бердадіна О.Ф. Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств: реалії та інструменти забезпечення // Економічний аналіз. -2015. - т.19.- № 2, С.117 - 121.

УДК 336.14 : 338.24

Куліченко В.О.,

аспірант кафедри фінансів

Університету митної справи та фінансів

Партнерство держави, бізнесу та громадянського суспільства при реалізації інноваційних проектів та програм

Державно-приватне партнерство (далі – ДПП) вже давно визначено як ефективний інструмент реалізації ініціатив місцевих органів влади та центральних органів виконавчої влади щодо підвищення ефективності та якості надання комунальних послуг і покращення інфраструктури.

У цьому аспекті державно-приватне партнерство розглядають як «засноване